

คำประกาศเกียรติคุณ
พระเทพวิสุทธิเมธี
ศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาปรัชญา

พระเทพวิสุทธิเมธี หรือท่านพุทธทาส อินทปัญโญ นามเดิม เจื่อม พานิช เกิดเมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม พุทธศักราช 2449 ที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 และได้บรรพชาอุปสมบทเมื่ออายุ 20 ปี ณ พัทธสีมา วัดโพธาราม ตำบลพุมเรียง อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี และอีก 3 ปีต่อมา ก็สอบได้นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาจากนั้นได้เดินทางไปเพื่อศึกษาปริยัติธรรมแผนกบาลี ที่วัดปทุมคงคา กรุงเทพฯ เมื่อสอบได้เปรียญธรรม 3 ประโยค พระคุณท่านก็คล้อยฉันทะในการที่จะศึกษาให้จบหลักสูตรตามระบบชั้น จึงเดินทางกลับและไปศึกษาระดับมัธยมศึกษาด้วยตนเองอยู่ที่วัดพังจิก ซึ่งเป็นวัดร้าง โดยฉันภัตตาหารเพียงมือเดียว ต่อมาพระคุณเจ้าได้จัดตั้งคณะธรรมทานขึ้น มีจุดมุ่งหมายเพื่อรื้อฟื้นการปฏิบัติธรรม ส่งเสริมการศึกษาพระพุทธานุศาสน์ ด้วยการออกหนังสือรายไตรมาส ชื่อ “พุทธศาสนา” ซึ่งยังคงออกอยู่จนปัจจุบันนี้เป็นเวลากว่า 50 ปีแล้ว นับเป็นหนังสือทางพระพุทธศาสนาฉบับแรกที่ออกในเมืองไทยก่อนเปลี่ยนแปลงการปกครอง หลายปีต่อมาพระคุณเจ้าได้ย้ายมาอยู่ที่ใหม่โดยให้ชื่อว่า “สวนโมกขพลาราม” แปลว่า สวนที่น่าพอใจเป็นกำลังแห่งความหลุดพ้นจากทุกข์

ในการค้นคว้าหาความรู้ด้านปริยัติธรรมและปฏิบัติธรรมด้วยตนเอง พระคุณเจ้าได้ใช้ฉันทะ วิริยะ จิตตะ วิมังสา จนเชี่ยวชาญในไพรัชภาษา คือ ภาษาจีน ภาษาอังกฤษ ภาษากรีก ภาษาปรากฤต ภาษาบาลีและสันสกฤต จนสามารถประมวลความรู้เหล่านั้นมาค้นคว้าหาแนวความคิดเกี่ยวกับธรรมของพระพุทธเจ้าได้อย่างกว้างขวางและลึกซึ้ง ผลงานจากการค้นคว้าของพระคุณเจ้าล้วนแล้วแต่ได้รับการยกย่องตีพิมพ์เผยแพร่อย่างแพร่หลาย เช่น อริยสัจจากพระโอบุชฐิ อานาปานสติภาวนา เกียรติคุณของพระพุทธเจ้าแก่พุทธศาสน์ แก่นพุทธศาสตร์ จิตว่าง ภาษาคน-ภาษาธรรม ตามรอยพระอรหันต์ เป็นอาทิ ผลงานเหล่านี้ได้รับการแปลเป็นภาษาต่าง ๆ หลายภาษา เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาเยอรมัน ภาษาจีน ภาษาเขมร และภาษาลาว เป็นต้น

พระองค์เจ้ามิได้นำความรู้เหล่านี้มาสั่งสอนพุทธศาสนิกชนแต่เพียงอย่างเดียว แต่พระองค์เจ้ายังเป็นผู้ประพฤติดี ประพฤติชอบ อันเป็นแบบอย่างให้พุทธศาสนิกชนประพฤติปฏิบัติตามด้วย

โดยที่พระเทพวิสุทธเมธี ได้อุปสมบทมาแล้วเป็นเวลาถึง 60 พรรษา เป็นผู้ที่น่าับได้ว่าตลอดชีวิตที่ผ่านมาได้อุทิศตน เพื่อรับใช้พระบรมพุทธศาสนาโดยตลอด รวมทั้งเป็นผู้ที่มีความแตกฉานในพระธรรมวินัยคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าอย่าง ยากที่จะหาผู้ใดเสมอเหมือน อีกทั้งเป็นผู้ที่เพียบพร้อมด้วยจริยธรรมเมตตาธรรม และคุณธรรมเป็นอันกอปร สภามหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ ในการประชุมครั้งที่ 125 (3/2529) เมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2529 จึงมีมติถวายปริญญาบัตรศิลปศาสตรดุษฎี-บัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาปรัชญา เพื่อเป็นการประกาศพระเกียรติคุณสืบไป